

LÍFEYRISSJÓÐUR
STARFSMANNA
REYKJAVÍKURBORGAR

TRYGGINGAFRÆÐILEG ATHUGUN 2018

2019-04-02

TBG ehf.

Tryggingastærðfræðistofa Bjarna Guðmundssonar ehf.
Grensásvegi 7 – 108 Reykjavík

Til stjórnar og framkvæmdastjóra
Lífeyrissjóður starfsmanna Reykjavíkurborgar

2019-04-02

Eftirfarandi tryggingafræðileg athugun á stöðu Lífeyrissjóðs starfsmanna Reykjavíkurborgar í lok árs 2018 er unnin að beiðni stjórnar sjóðsins í samræmi við ákvæði 6. greinar samþykktar sjóðsins. Athuginin er gerð í samræmi við ákvæði l. 129/1997, ákvæði reglugerðar 391/1998 og með hliðsjóna af leiðbeinandi reglum Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga um framkvæmd tryggingafræðilegra athugana frá árinu 2002. Tryggingafræðileg athugun var síðast gerð miðað við stöðu sjóðsins í lok árs 2017.

Í tryggingafræðilegri athugun felst samanburður á verðmæti eigna sjóðsins og iðgjalda við þær skuldbindingar til greiðslu lífeyris sem leiða af samþykktum sjóðsins.

Samþykktum sjóðsins var ekki breytt á árinu 2018.

Mat á skuldbindingum byggir á upplýsingum um réttindi sjóðfélaga úr réttindabókhaldi sjóðsins sem sjóðurinn lét í té. Við mat eignaliða er einnig stuðst við upplýsingar fengnar úr ársreikningi og fjárhagsbókhaldi sjóðsins.

Helstu reikniforsendur sem notaðar eru við athuginina eru :

Raunávöxtun eigna sjóðsins verði 2,0% árlega umfram hækkun lífeyrisréttinda
Lífslíkur sjóðfélaga : samkvæmt reynslu í íslenskum lífeyrissjóðum árin 2010-2014
Lífslíkur rétthafa : samkvæmt íslenskri reynslu 2010-2014
Örorkulíkur sjóðfélaga : Eftir reynslu í íslenskum lífeyrissjóðum 2011-2016, með sérstakri aðlögun fyrir Lífeyrissjóðs starfsmanna Reykjavíkurborgar.

Viðmiðun lífeyrisréttinda við mat skuldbindinga er janúar mánuður komandi árs. (2019)

Skuldbindingar vegna þeirra iðgjalda sem greidd hafa verið til sjóðsins vegna iðgjaldatímabíla fram til loka 2018 kallast áfallnar skuldbindingar. Heildar lífeyrisskuldbindingar sjóðsins eru skuldbindingar sjóðsins þegar einnig er ætlað fyrir réttindum vegna iðgjalda núverandi sjóðfélaga sem eiga eftir að berast fram að lífeyristöku þeirra.

Samkvæmt 22. grein samþykktar sjóðsins ber launagreiðendum að endurgreiða hluta af lífeyrisgreiðslum aðalsjóðs. Núgildandi endurgreiðsluhlutfall er 70%.

Auk þess nýtur sjóðurinn bakábyrgðar Reykjavíkurborgar.

Sjóðurinn er eins og aðrir lífeyrissjóðir sem njóta bakábyrgðar undanþeginn þeim mörkum sem almennt eru áskilin í l. 129/1997 um hámarks vikið milli eigna og skuldbindinga.

Eignir sjóðsins að metöldum iðgjöldum og væntanlegum endurgreiðslum reiknast 130.828,0 milljónir og skuldbindingar 109.685,0 milljónir. Eignir reiknast því 21.143,0 milljónir umfram skuldbindingar sem er 19,3% af skuldbindingum. Ekki er búist við að reyna muni á bakábyrgð borgarsjóðs á skuldbindingum sjóðsins, og miðað við óbreyttar endurgreiðslur má gera ráð fyrir að sjóðurinn eigi talsverðar eignir þegar allar lífeyrisskuldbindingar hafa verið greiddar. Staða sjóðsins versnar nokkuð á árinu. Helstu ástæður eru hækkun lífeyrisréttinda og ávöxtun endurmetinna eigna sem er undir viðmiði tryggingafræðilegra athuguna.

Nánari grein er gerð fyrir forsendum, reikniaðferðum og niðurstöðum hér á eftir. Tryggingafræðilegt mat á lífeyrisskuldbindingum ber að skoða sem vænta niðurstöðu úr reiknilíkani þar sem byggt er á forsendum sem eru háðar óvissu. Mismunur milli niðurstöðu reiknilíkansins og raunveruleika geta komið fram bæði vegna tilviljanasveiflna, einkum þegar sá hópur sem reiknað er fyrir er lítill, og einnig vegna þeirrar miklu óvissu sem er um forsendur sem notaðar eru. Forsendur reiknilíkansins lúta að vöxtum, dánarlíkum og fleiru áratugi fram í tímann og því nánast óhjákvæmilegt að frávik komi fram frá þeim forsendum sem reiknað er eftir.

Virðingarfyllst,

Bjarni Guðmundsson, tryggingastærðfræðingur

RÉTTINDAÁKVÆÐI

Réttindi sjóðfélaga til lífeyris og skylda þeirra til greiðslu iðgjalda til sjóðsins fara eftir ákvæðum samþykktu sem staðfestar voru af fjármálaráðuneyti í nóvember árið 2011. Sjóðnum var lokað fyrir inngöngu nýrra sjóðfélaga frá og með 1. janúar 1998 og fellur starfssemi sjóðsins undir ákvæði 54. gr. l. 129/1997.

Sjóðfélagar skyldu vera allir starfsmenn Reykjavíkurborgar og stofnana hennar sem unnið höfðu hjá þessum aðilum hálf tölfrá starf eða meira í fulla tólf mánuði og féllu undir lög nr. 94/1986 um kjarasamninga opinberra starfsmanna, einnig teljast elli- og örorkulífeyrisþegar til sjóðfélaga.

Iðgjöld til sjóðsins eru 12% af föstum launum, og greiðir sjóðfélagi 4% og vinnuveitandi 8%. Þegar sjóðfélagi hefur greitt iðgjöld til sjóðsins í 32 ár, falla iðgjaldagreiðslur hans niður. Eftir það greiðir launagreiðandi 12% iðgjald.

Lífeyrisréttindi sem sjóðurinn veitir ef sjóðfélagi á að baki a.m.k. 5 réttindaár, eru ævilangur ellilífeyrir frá 65 ára aldri, örorkulífeyrir ef sjóðfélagi verður fyrir orkutapi sem trúnaðarlæknir sjóðsins metur 10% eða meira, ævilangur makalífeyrir til maka sem sjóðfélagi lætur eftir sig við andlát, og barnalífeyrir vegna fráfalls sjóðfélaga eða töku elli- eða örorkulífeyris.

Ávinnast fyrir hvert ár í fullu starfi 2% elli- og örorkulífeyrisréttur fyrstu 32 starfsár. Síðan ávinnst 1% á ári þar til að rétti til töku ellilífeyris er náð. Makalífeyrisréttur er 50% af ellilífeyrisrétti, að viðbættum 20% af viðmiðunarlaunum hafi sjóðfélagi ekki látið af starfi í lífanda lífi af öðrum orsökum en elli eða örorku.

Sé sjóðfélagi orðinn 60 ára getur hann látið af störfum ef samanlagður aldur hans og starfsaldur eru 95 ár án skerðingar réttinda. Sjóðfélagi skal þó greiða iðgjöld til þess að 95 ára markinu er náð en réttindi skulu þó að hámarki vera 64% við 95 ára markið.

Lífeyrisréttindi eru miðuð við laun sem fylgja starfi því er sjóðfélagi gegndi síðast (eftirmannsregla), en breytast eftir það með meðalvísitölu launa opinberra starfsmanna fyrir dagvinnu sem Hagstofa Íslands reiknar út. Áður gildi hjá sjóðnum svokölluð eftirmannsregla, þar sem lífeyrisréttindi fylgdu launum fyrir starf það er sjóðfélagi gegndi síðast. Sjóðfélagar sem hefja töku lífeyris í beinu framhaldi af starfi svo og þeir sjóðfélagar sem höfðu byrjað töku lífeyris er breytingin var gerð geta þó valið að fylgja eftirmannsreglu áfram.

Ef staða eða starf sjóðfélaga er lagt niður, á hann rétt á að vera áfram í sjóðnum og greiða iðgjöld sem miðuð séu við þau laun er hann hafði er staða hans var lögð niður og frá þeim tíma skulu iðgjaldagreiðslur síðan breytast til samræmis við fyrrnefnda vísitölu launa opinberra starfsmanna fyrir dagvinnu.

Sérstök ákvæði gilda að auki um lífeyrisréttindi fyrir vaktavinnu og greiða sjóðfélagar 4% iðgjald af launum fyrir vaktavinnu og launagreiðandi 6%. Reiknað er hvað iðgjaldagreiðslur ársins samsvara margra mánaða iðgjaldagreiðslum miðað við sérstök viðmiðunarlaun sem sjóðstjórn ákveður, og ávinnst fyrir hverja 12 mánaða

iðgjaldagreiðslu réttur til 2% elli- og örorkulífeyris og 1% makalífeyris af viðmiðunarlaununum.

Ofangreind ákvæði gilda ekki um réttindi sjóðfélaga sem ekki ná fimm ára starfstíma. Um réttindi þeirra gilda ákvæði samkvæmt grundvallarreglugerð Sambands almennra lífeyrissjóða frá árinu 1997 og eru réttindi þeirra sjóðfélaga varðveitt í B-deild sjóðsins. Fyrir hvert ár sem greitt er til sjóðsins ávinnst ellilífeyrisréttur sem er 1,4% af þeim launum sem greitt er af og eru þau réttindi verðtryggð miðað við vísitölu neysluverðs. Ellilífeyrisaldur er 67 ár og makalífeyrisréttur er ekki ávilangur.

Borgarsjóður ábyrgist skuldbindingar sjóðsins, en auk iðgjaldagreiðslna skulu borgarsjóður og viðkomandi stofnanir endurgreiða tiltekið hlutfall af útgjöldum til lífeyrisgreiðslna. Hlutfallið er ákveðið af borgarstjórn að fenginni umsögn tryggingafræðings og sjóðsstjórnar. Endurgreiðsluhlutfall var ákveðið 70% fyrir árið 2018.

Ofangreind samantekt um ákvæði samþykkt er ekki tæmandi og er um fyllri upplýsingar vísað til 3. greinar samþykkt um aðild að sjóðnum, 12. - 17. greinar varðandi skilyrði fyrir rétti til töku lífeyris, réttindaákvæði og réttindaöflun, til 9. greinar um iðgjaldagreiðslur og loks 10. og 23. greinar um ábyrgð á sjóðnum og endurgreiðslu lífeyris.

GÖGN

Helstu gögn sem stuðst hefur verið við eru:

A) Upplýsingar um einstaka lífeyrisþega og greiðslur til þeirra í desember 2018. Greiðslum er einnig skipt eftir stofnunum og tegund lífeyris, og greint á milli réttinda í aðalsjóð, B-deild og lífeyrisréttindi vegna vaktavinnu.

B) Skrá um öflun lífeyrisréttinda hvers sjóðfélaga sem réttindi átti í aðalsjóði á hverju ári sem greitt hefur verið til sjóðsins. Upplýsingar eru aðgreindar eftir kennitölu launagreiðanda, með upplýsingum um réttindahlutfall sjóðfélagans, fyrsta og síðasta ár sem réttinda er aflað og réttindahlutfall síðasta árs í starfi hjá viðkomandi launagreiðanda ásamt greiddu iðgjaldi. Upplýsingar eru aðgreindar eftir því hvort um er að ræða dagvinnu eða vaktavinnu, eða iðgjaldagreiðslur sem afla réttinda í B-deild sjóðsins.

C) Aflað var upplýsinga um viðmiðunarlaun starfandi sjóðfélaga í desember 2018.

Fyrir alla sjóðfélaga fengust upplýsingar um fæðingardag og kyn.

Gagna B) var aflað úr réttindabókhaldi sjóðsins. Upplýsingar um réttindaöflun sjóðfélaga er í tölvukerfi sem kallað er Kría, frá Fuglum hugbúnaðarhúsi. Upplýsingar um lífeyrisþega eru fengnar úr réttindakerfinu. Einnig fengust einnig upplýsingar um desember- og orlofsuppbót, svo og um viðmiðunarlaun fyrir öflun réttinda fyrir vaktavinnu. Gögnum varðandi lið C var safnað af rekstraraðila sjóðsins hjá viðkomandi stofnunum.

Þá er stuðst við fyrri ársreikninga sjóðsins og drög að ársreikningi fyrir árið 2018, síðast frá 31.03.2019.

Iðgjaldagreiðslur ársins 2018 hafa verið bornar saman við iðgjaldagreiðslur samkvæmt ársreikningi og lífeyrisgreiðslur desember 2018 bornar saman við lífeyrisgreiðslu ársins samkvæmt ársreikningi. Þá hafa upplýsingar um réttindi sjóðfélaga verið borin saman við samsvarandi upplýsingar frá athugun fyrra árs.

Hafa þessar athuganir ekki bent til annars en að byggja megi mat skuldbindinga sjóðsins á þeim gögnum sem fyrir liggja úr réttindakerfi, en gögn hafa ekki verið sannreynð með samanburði við frumgögn eða öðrum hætti en þeim sem hér er lýst.

IÐGJÖLD, LÍFEYRISGREIÐSLUR OG KOSTNAÐUR

Tafla I. Iðgjöld lífeyrisgreiðslur og kostnaður– fjárhæðir í milljónum				
Ár	Iðgjöld	Rekstrar- kostnaður	Lífeyrir	Endurgr. lífeyris
1999	420,7	16,2	724,2	357,4
2000	394,2	26,3	924,7	418,9
2001	439,8	30,0	1.005,3	449,3
2002	544,0	32,1	1.145,7	403,3
2003	498,3	32,2	1.271,4	437,3
2004	482,2	40,1	1.353,4	690,9
2005	472,6	53,5	1.560,1	712,0
2006	499,0	57,3	1.737,6	798,0
2007	511,3	57,5	1.933,0	888,3
2008	507,0	68,0	2.064,3	976,8
2009	528,9	84,8	2.288,5	1.082,9
2010	467,3	90,6	2.377,1	1.135,7
2011	457,9	130,8	2.473,8	1.211,8
2012	443,2	147,5	2.708,8	1.328,7
2013	429,1	169,8	2.924,8	1.448,5
2014	433,6	176,2	3.207,4	1.597,1
2015	419,5	208,7	3.601,6	1.668,8
2016	429,9	158,9	4.135,6	2.073,6
2017	405,7	189,9	4.442,3	2.137,1
2018	373,3	200,3	4.984,8	2.383,0

Lífeyrisgreiðslur hafa frá árinu 2000 verið hærri en iðgjaldatekjur og endurgreiðslur lífeyris. Árin 2002 til 2006 fór fram uppgjör áfallinna lífeyrisskuldbindinga fyrir hluta aðildarstofnana sem ekki kemur fram í þessari töflu. Þá lagði Reykjavíkurborg 2007 inn til sjóðsins skuldabréf sem fengin voru fyrir sölu á hluta borgarinnar í Landsvirkjun sem kemur heldur ekki fram í töflunni.

REIKNIFORSENDUR

Reikniforsendur fyrir tryggingafræðilegar athuganir íslenskra lífeyrissjóða eru tilgreindar í lögum 129/1997 og reglugerð 391/1998 sem fjármálaráðherra setur með heimild í fyrrgreindum lögum. Tryggingafræðingi er heimilt að víkja frá þessum staðalforsendum ef talið er að sérstakar aðstæður í viðkomandi sjóð verði þess valdandi að aðrar forsendur eigi betur við. Engu að síður skal reiknað eftir staðalforsendum og sú

niðurstaða birt til samanburðar. Með reglugerð 391/1998 er fjármálaráðuneyti falið að gefa út töflur um lífs- og örorkulíkur til sem staðalforsendur fyrir tryggingastærðfræðilegar athuganir og jafnframt töflur um hjúskapar- og barneignalíkur, að fengnum tillögum Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga.

Á árinu 2018 samþykkti Félag íslenskra tryggingastærðfræðinga nýjan reiknigrundvöll fyrir mat eftirlauna- og örorkuskuldbindinga fyrir íslenska lífeyrissjóði. Grundvöllurinn er byggður á athugun sem náði til allra íslenskra lífeyrissjóða. Er mat skuldbindinga miðað við hinn nýja reiknigrundvöll, aðlagðan að reynslu Lífeyrissjóðs starfsmanna Reykjavíkurborgar.

Giftingarlíkur og meðalaldur maka eru samkvæmt upplýsingum úr þjóðskrá. Þá er um fjölda barna byggt á íslenskum barneignalíkum. Varðandi örorku er notaðar íslenskar örorkulíkur byggðar á reynslu íslenskra lífeyrissjóða árin 1998-2002, með 20% lækkun örorkutíðni. Allar forsendur eru óbreyttar frá síðustu athugun.

Árlegur rekstrarkostnaður er áætlaður meðaltal rekstrarkostnaðar sjóðsins árin 2016-2018, uppfært til verðlags í lok árs 2018. Er gert ráð fyrir að kostnaður verði sama hlutfall af skuldbindingum sjóðins til framtíðar núvirt með 3,5% vöxtum. Er það frávik frá því sem miðað er við í leiðbeinandi reglum Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga þar sem miðað er við að kostnaður verði óbreyttur í 50 ár. Fyrir sjóð eins og Lífeyrissjóð starfsmanna Reykjavíkurborgar sem ekki hefur tekið við nýjum sjóðfélögum í tuttugu ár má ætla að í því fælist verulegt ofmat á þeim kostnaði sem leggjast mun á sjóðinn. Rekstrarkostnaði er skipt milli áfallinna og framtíðarskuldbindinga í hlutfalli við mat skuldbindinga og iðgjalda.

Í reglugerð 391/1998 var gert ráð fyrir frádrætti frá eignum vegna fjárfestingarkostnaðar sem miða skyldi við meðaltal skrifstofukostnaðar sem færður er undir fjárfestingargjöld þrjú undangengin ár. Eftir 2015 er ekki að finna í ársreikningi skiptingu skrifstofu- og stjórnunarkostnaðar milli fjárfestinga og rekstrarkostnaðar. Miðað við árin 2015 og fyrr hækkar mat rekstrarkostnaðar að sama skapi og heildarmat kostnaðar er svipað en frádrátt vegna fjárfestingarkostnaðar er ekki að finna sem sérstakan lið.

Í nýjum reglum Fjármálaeftirlits um ársreikninga lífeyrissjóða er rekstrarkostnaður talinn til frádráttar á eignum í stað þess að teljast með skuldbindingum, og er sú aðferð einnig sýnd hér í fylgiskjölum.

Örorkureynsla Lífeyrissjóðs starfsmanna Reykjavíkurborgar hefur jafnan verið góð. Athuganir á niðurstöðum hins nýja reiknigrundvallar Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga fyrir einstaka lífeyrissjóði sýndu að almennt nægir að fyrir hvern sjóða að aðlaga nýgengi örorku, en lífslíkur og endurhæfingartíðni sé almennt ekki ólík milli sjóða þegar tekið hefur verið tillit til áhrifa örorku. Fyrir karla er meðaltal athugunarinnar notað óbreytt þar sem fjöldi örorkutilvika karla var ekki nægur til að marktæk niðurstaða fengisr, en fyrir konur er notað 67% af örorkulíkum athugunarinnar.

Áhrif á niðurstöðu af þeirri lækkun varðandi örorkuskuldbindingu eru þó óveruleg þar sem örorkuskuldbindingar eru lágt hlutfall heildarskuldbindinga sjóðsins vegna hás meðalaldurs sjóðfélaga og þar sem ekki er réttur til framreiknaðs örorkulífeyris. Hins vegar verður nokkur hækkun á mati eftirlaunaskuldbindinga, bæði af því einu að nú er aðeins horft til lífslíkna þeirra sem eiga rétt í lífeyrissjóðum en ekki til þjóðarinnar allrar, og svo verða áuknar lífslíkur í hópi þar sem öryrkjar eru fáir.

Varðandi mat réttinda sem fylgja launum skal samkvæmt reglugerð 391/1998 almennt miðað við 2% vaxtaforsendu. Þó er í reglugerðinni undanþáguákvæði sem heimilar að miða við 3% vexti : "Þegar um er að ræða lífeyrissjóð sem fellur undir 54. gr. laga nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og lífeyrisréttindi miðast við kaupgjald skal þó heimilt að nota 3% vaxtaviðmiðun enda hafi sjóðfélögum verið gefinn kostur á aðild að nýju réttindakerfi fyrir 1. júlí 1998." Virðist þetta ákvæði geta átt við um aðalsjóð LsRb en hér eru þó skuldbindingar aðeins reiknaðar miðað við 2% ávöxtun umfram hækkun launa enda munu aðildarstofnanir hafa fært skuldbindingar með þeim hætti undanfarin ár.

Réttindi í B-deild sjóðsins fylgja vísitölu neysliverðs til verðtryggingar og eru skuldbindingar metnar miðað við 3,5% ávöxtunarforsendu.

LAUNAVIÐMIÐUN

Ekki liggja fyrir staðfestar upplýsingar um hver eru viðmiðunarlaun lífeyrisréttinda allra þeirra sjóðfélaga sem ekki voru farnir að taka lífeyri í lok árs 2018.

Á árinu 2000 var ákvæðum samþykkt sjóðsins breytt í þá veru að þeir sjóðfélagar sem hætta greiðslu til sjóðsins án þess að hefja töku lífeyris í beinu framhaldi eiga nú rétt til lífeyris sem miðast við síðustu laun, verðtryggt með vísitölu hækkunar meðallauna opinberra starfsmanna sem Hagstofa Íslands reiknar. Fyrir þá sem hætt hafa störfum fyrir gildistöku breytingar er gert ráð fyrir að miðað verði við laun eftirmanns í júní á árinu 2000. Hefur stærstum hluta sjóðfélaga sem létu af störfum fyrir júní 2000 verið fundinn launaflokkur til viðmiðunar á þeim tíma og sama gildir um þá sem látið hafa af störfum síðan, og eru þau laun síðan færð til kauplags í lok árs 2018 með breytingu viðmiðunarvísitölnnar. Miðað er við gildi vísitölnnar í nóvember 2018, sem er það gildi sem miðað er við fyrir greiðslur lífeyris vegna janúarmánaðar 2019.

Fyrir aðra sjóðfélaga með geymdan rétt var metið hver viðmiðunarlaun myndu vera. Laun voru metin með þeim hætti að fundið var fyrir hvern sjóðfélaga iðgjald síðasta greiðsluárs og réttindahlutfall áunnið á árinu og laun fyrir fullt starf ákvörðuð eftir hlutfalli áunninna réttinda miðað við fulla réttindaöflun og greitt iðgjald.

Laun voru síðan færð til verðlags í lok 2018, með hækkun um 1,5% árlega umfram hækkun vísitölu neysliverðs fram til meðaltals ársins 2000, en líta má svo á að munur á forsendum um ávöxtun umfram laun og umfram hækkun vísitölu neysliverðs feli í sér að meta megi hækkun launa umfram verðlag að meðaltali 1,5% árlega. Frá júní 2000 til loka árs 2018 er síðan miðað við hækkun vísitölu launa opinberra starfsmanna, gildi í nóvember.

Ef sjóðfélagi átti réttindi vegna starfa hjá fleiri en einum launagreiðanda voru hæstu launin valin sem viðmiðunarlaun fyrir öll réttindi.

Fyrir sjóðfélaga sem voru í starfi á árinu 2018 var eins og áður sagði aflað upplýsinga um viðmiðunarlaun í desember. Fyrir þá lífeyrisþega sem taka lífeyri sem tengdur er við vísitölu meðallauna opinberra starfsmanna voru lífeyrisgreiðslur desember (sem miðast við gildi vísitölnnar í október) hækkadar sem nam breytingu vísitölnnar til gildis nóvember. Ætti því viðmiðun allra lífeyrisréttinda að vera sambærileg, eða miðast við fjárhæð greiðslu vegna janúar mánaðar 2019, sem er í samræmi við mat eigna sjóðsins.

AÐFERÐIR VIÐ MAT SKULDBINDINGA OG EIGNA

Skuldbindingar sjóðsins eru metnar í tvennu lagi. Annars vegar eru metnar áfallnar skuldbindingar, þ.e. þær skuldbindingar sem sjóðurinn hefur þegar tekið á sig vegna áunninna réttinda sjóðfélaga og hins vegar framtíðarskuldbindingar sjóðsins, sem eru þær skuldbindingar sem falla munu á sjóðinn vegna þeirra iðgjalda sem ætlað er að berast muni sjóðnum í framtíðinni vegna þeirra sjóðfélaga sem greiddu til hans iðgjöld á árinu 2017. Samtala þessara stærða eru heildarskuldbindingar sjóðsins

Varðandi makalífeyrisrétt til 20% af viðmiðunarlaunum sjóðfélaga til viðbótar við áunninn rétt sem er helmingur af ellilífeyrisrétti sjóðfélaga er réttinum fyrir virka sjóðfélaga skipt hlutfallslega milli áunnins réttar og framtíðarréttar.

Við mat skuldbindinga er fyrir lífeyrisþega miðað við úrskurðaðan lífeyri í desember 2018 og fyrir aðra sjóðfélaga reiknað hverjar verða muni lífeyrisgreiðslur til þeirra samkvæmt reglugerðarákvæðum sjóðsins miðað við þegar áunnin réttindi. Þegar heildarskuldbinding er reiknuð er miðað við allir sem töldust til virkra sjóðfélaga á árinu 2018 verði það áfram þar til starfi lýkur vegna elli- örorku eða andláts. Lífeyrisaldur er reiknaður sem 67 ár fyrir virka sjóðfélaga, 67 ár fyrir þá sem eiga geymd réttindi skv. SAL reglum, annars 65 ár. Skuldbinding vegna 95 ára reglu hefur ekki verið metin sérstaklega.

Eignir sjóðsins eru að hluta núvirtar miðað við sömu ávöxtunarforsendu og skuldbindingar, þ.e. 3,5% umfram hækkun vísitölu neysluverðs.

NIÐURSTÖÐUR

Miðað við þær aðferðir og forsendur sem raktar hafa verið eru niðurstöður sem hér segir fyrir sjóðinn í heild (Aðalsjóð og B-deild) að teknu tilliti til skyldu launagreiðenda til endurgreiðslu hluta lífeyris í Aðalsjóð (fjárhæðir í milljónum) Miðað er við endurgreiðsluhlutfall 70% og aðeins gert ráð fyrir endurgreiðslu á lífeyri sjóðfélaga í aðalsjóði. Ekki er gert ráð fyrir endurgreiðslu skuldbindinga í þeim tilvikum sem stofnanir og fyrirtæki hafa gert upp endurgreiðsluskyldu sína við sjóðinn að fullu eða að hluta með eingreiðslu eða með greiðslu samtímaíðgjalds. Rekstrarkostnaður er hér talinn með skuldbindingum, í samræmi við það sem gert er ráð fyrir í leiðbeinandi reglum Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga um tryggingafræðilegar athuganir og framsetningu í skýrsluskilakerfi Fjármálaeftirlitsins fyrir skýrslu lífeyrissjóða um tryggingafræðilegar athuganir 2018.

Staða sjóðsins versnar lítillega frá fyrra ári. Breyttar forsendur um mat lífeyrisskuldbindinga hækkðu mat skuldbindinga nokkuð, en lækking á mati rekstrarkostnaðar vegur það upp. Ávöxtun miðað við endumetna eign var hins vegar töluvert lægri en forsendur gera ráð fyrir. Hækkun vísitölu meðallauna opinberra starfsmanna sem stærstur hluti skuldbindinga miðaðst við var frá nóvember til nóvember um 5,9% og forsendur gera ráð fyrir ávöxtun sem er 2% umfram hækkun réttinda. Ávöxtun miðað við endurmetna eign var um 3,7%.

Tafla II
Tryggingafræðileg staða Lífeyrissjóðs starfsmanna Reykjavíkurborgar 2018
 fjárhæðir í milljónum

Eignir	Áunnið	Framtíð	Heildar
Eignir:	78.814,7		78.814,7
Endurmat	-5.413,4		-5.413,4
Endurgreiðslur		55.713,6	55.713,6
Iðgjöld:		1.713,2	1.713,2
Samtals:	73.401,3	57.426,8	130.828,0
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir:	85.703,3	3.551,6	89.255,0
Örorkulífeyrir:	1.407,0	29,0	1.436,0
Makalífeyrir:	15.866,2	423,8	16.290,0
Barnalífeyrir:	2,3	2,6	4,9
Kostnaður:	2.557,2	142,0	2.699,2
Samtals:	105.536,0	4.149,0	109.685,0
Mismunur:	-32.134,7	53.277,7	21.143,0
Hlutf. af skuldb.	-30,4%	1284,1%	19,3%

Hér á eftir er sýnd niðurstaða án tillits til skyldu aðildarstofnana til endurgreiðslu á lífeyri, sbr. 22. gr. samþykktá sjóðsins.

Tafla III
Tryggingafræðileg staða Lífeyrissjóðs starfsmanna Reykjavíkurborgar 2018
 fjárhæðir í milljónum – án endurgreiðsluskyldu

Eignir	Áunnið	Framtíð	Heildar
Eignir:	78.814,7	0,0	78.814,7
Endurmat	-5.413,4	0,0	-5.413,4
Fjárfestingargjöld	,0	0,0	,0
Iðgjöld:	0,0	1.713,2	1.713,2
Samtals:	73.401,3	1.713,2	75.114,5

Skuldbindingar			
Ellilífeyrir:	85.703,3	3.551,6	89.255,0
Örorkulífeyrir:	1.407,0	29,0	1.436,0
Makalífeyrir:	15.866,2	423,8	16.290,0
Barnalífeyrir:	2,3	2,6	4,9
Kostnaður:	2.557,2	142,0	2.699,2
Samtals:	105.536,0	4.149,0	109.685,0
Mismunur:	-32.134,7	-2.435,8	-34.570,6
Hlutf. af skuldb.	-30,4%	-58,7%	-31,5%

FYLGISKJÖL

1. Tryggingafræðileg athugun í lok árs 2018
2. Tryggingafræðileg athugun í lok árs 2018 – án endurgreiðsluskyldu
3. Skipting skuldbindinga eftir stofnunum
4. Uppgerðar lífeyrisskuldbindingar eftir stofnunum
5. Lífeyrisréttindi starfsmanna sem öfluðu réttinda 2018
6. Lífeyrisréttindi starfsmanna sem látið hafa af störfum í lok árs 2018
7. Lífeyrisréttindi starfsmanna sem látið hafa af störfum í lok árs 2018 – B-sjóður
8. Greiðslur til lífeyrisþega í desember
9. Sundurliðun skuldbindinga, eftir reiknigrundvelli FÍT2018
- 9b. Sundurliðun skuldbindinga, eftir sömu forsendum og 2017
10. Breyting skuldbindinga frá lokum árs 2017
11. Breyting skuldbindinga 2017 og 2018, framsetning skv. reglum um ársreikninga
12. Tryggingafræðileg staða, með framsetningu eftir reglum um ársreikninga
13. Tryggingafræðileg staða, miðað við staðalforsendur tryggingafræðilegra athugana